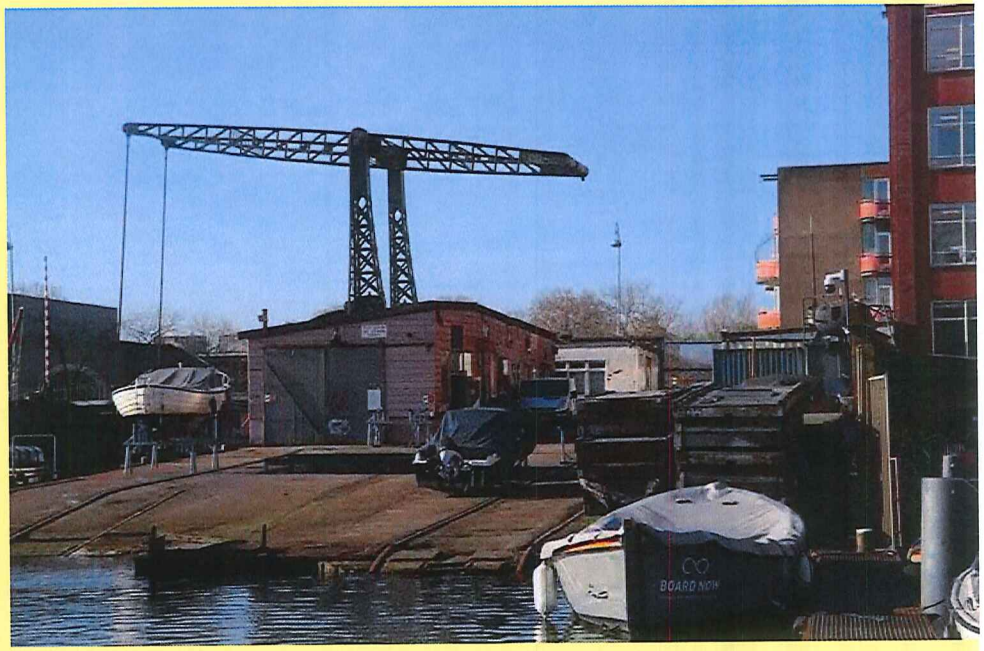
Quick scan ecologie

Hoogte Kadijk 145B te Amsterdam

30 maart 2021

Samenvatting

Voor de Hoogte Kadijk nr. 145b worden werkzaamheden voorbereid. Onderzocht is of er effecten op beschermde natuurwaarden kan ontstaan.

De aanwezigheid van beschermde soorten kan op voorhand worden uitgesloten.

Een berekening van de stikstofdepostie op de Natura 2000-gebieden is noodzakelijk omdat de kans aanwezig is op een significante wijziging in de emissie.

Inhoud

2 - Inleiding
3 - Beschrijving gebied
4 - Waarnemingen
8 - Analyse
10- Advies & Bronnen

Colofon

Opdrachtgever	Van Riezen en Partners
Projectnummer	21.110
Datum	31 maart 2021
Auteur	[redacted]
Gecontroleerd	
Status	definitief

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail [redacted]@elsenlinde.nl

Inleiding

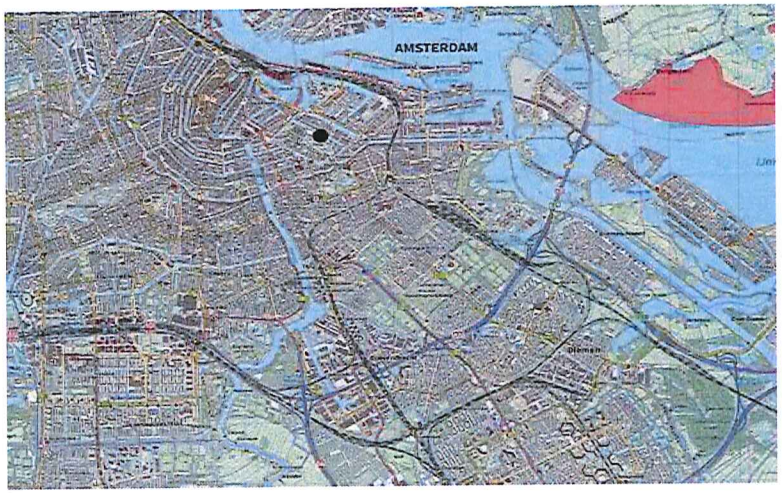
Voor de planlocatie aan de Hoogte Kadijk nr. 145b worden werkzaamheden voorbereid. De bestaande scheepswerf wordt gesloten en gesloopt. Op de locatie worden appartementen en werkplaatsen gerealiseerd. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 29 maart 2021 door een ecoloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

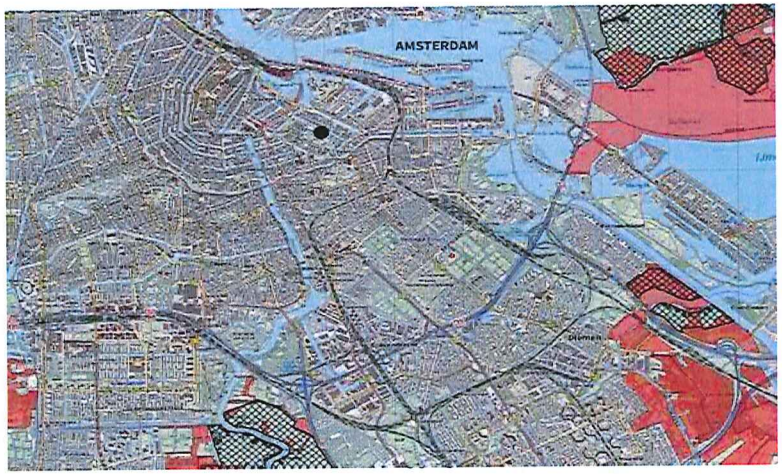

Ligging van de planlocatie

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de Natura 2000-gebieden ten opzichte van de planlocatie.

Ligging van het Natuurnetwerk Nederland (rood) en het Weidevogelleefgebied (raster) ten opzichte van de planlocatie

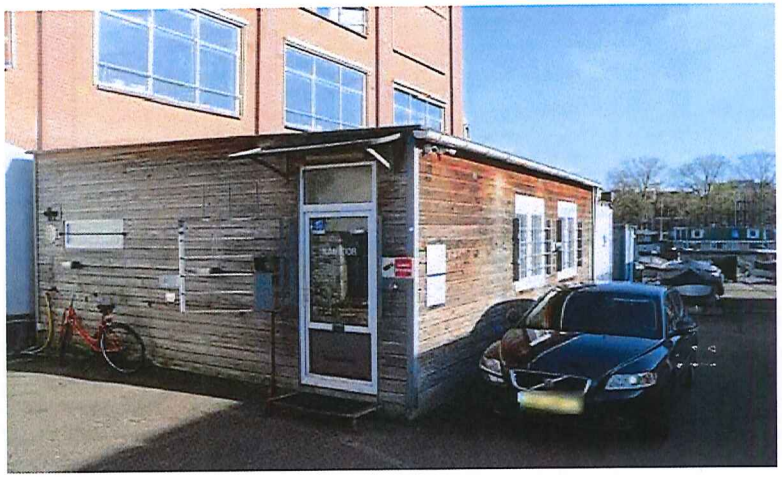
De planlocatie ligt betreft een scheepswerf op de Hoogte Kadijk nr. 145b in de Wijk Kadijken in de stad Amsterdam in de Provincie Noord-Holland. Het terrein ligt ten noorden direct aan de Nieuwe Vaart en ten oosten en zuidoosten aan de Entrepotdoksluis. Aan de overige zijdes staan 4-laags gebouwen. Op het werfterrein staan vier gebouwen, een houten werfloods, een houten kantoor, en twee stenen gebouwen. Aan de waterkant loopt het terrein af tot in het water, waar boten te water kunnen worden gelaten. De beschermde Natura 2000-gebieden liggen op grote afstand van de planlocatie. Op ruim 4 km ligt het gebied "Markermeer & IJmeer". Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op ruim 3,5 km afstand.

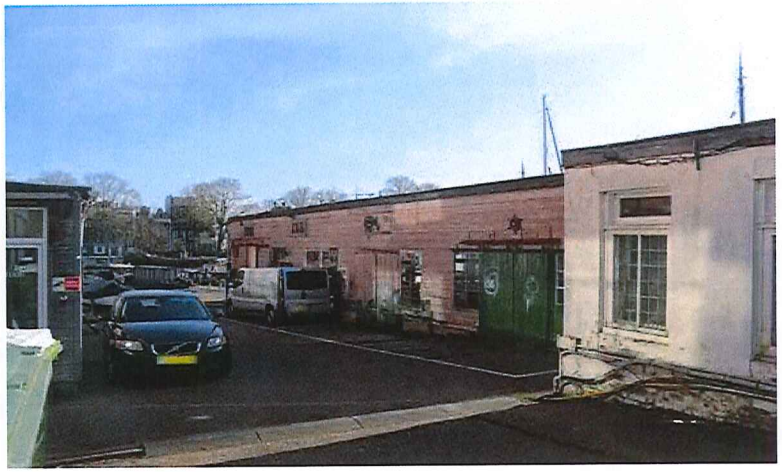
Natura 2000
Via de Natura 2000 zijn gebieden van internationaal belang beschermd. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats, planten en dieren. Deze Natura 2000-gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdeposities en grondwaterstromen. Voor functies waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland
Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland wordt via de ruimtelijke verordening beschermd.

Weidevogelleefgebied
De belangrijke gebieden voor weidevogels zijn in Noord-Holland beschermd. Binnen de gebieden gelden strikte regels, de weidevogels mogen niet verstoord worden. Het weidevogelleefgebied kent geen externe werking.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecoloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locatie wordt beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

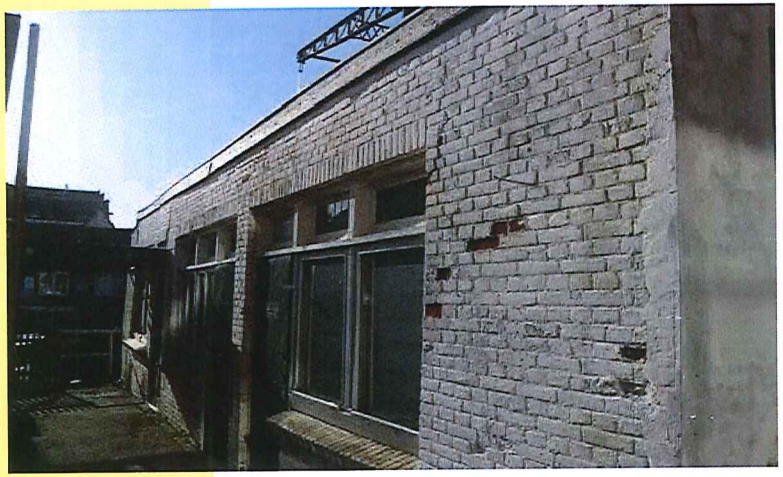
Om een goed oordeel te kunnen geven is op 29 maart 2021 door een ecoloog een bezoek gebracht aan de planlocatie. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocatie. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocatie sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocatie en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 29 maart 2021 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek betrof bewolkt, droog weer met een temperatuur van 13 °C en windkracht 1 Bft.

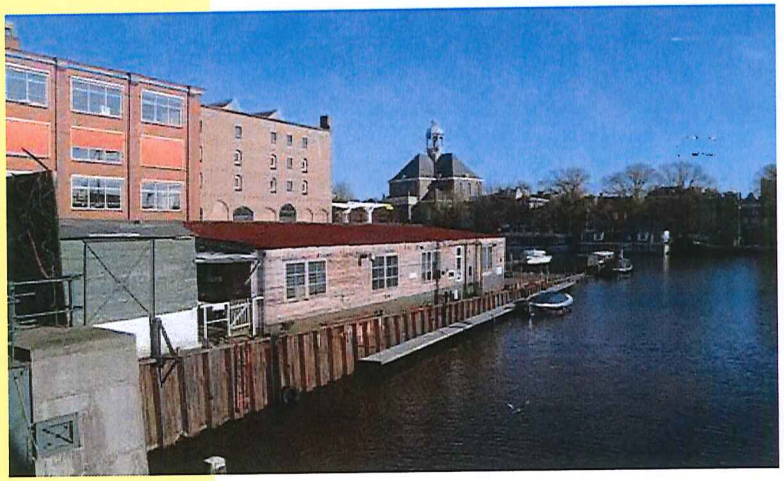
Bronnenonderzoek
Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. Er is één waarneming gedaan van een onbekende dwergvleermuis (*pipistrellus spec.*) bij Entrepotdok ten hoogte van de binnenkadijk, ten westen van de planlocatie, daarnaast zijn twee gewone dwergvleermuizen (*Pipistrellus pipistrellus*) bij Artis en drie gewone dwergvleermuizen ter hoogte vande Overhaalgang. Ook zijn bij Artis meerdere meldingen van de gierzwaluw gemeld (*Apus apus*). Er zijn meedere waarnemingen van de huismus (*Passer domesticus*), onder andere bij de Nieuwe Vaart. Van de roofvogels zijn onder andere meldingen van de buizerd (*Buteo buteo*) en de slechtvalk (*Falco peregrinus*) gedaan binnen onder andere Artis.
Binnen de planlocatie zijn geen beschermde soorten waargenomen volgens de bronnen. Waarnemingen van kleine marters, reptielen of amfibieën zijn niet bekend binnen de planlocatie of in de directe omgeving.

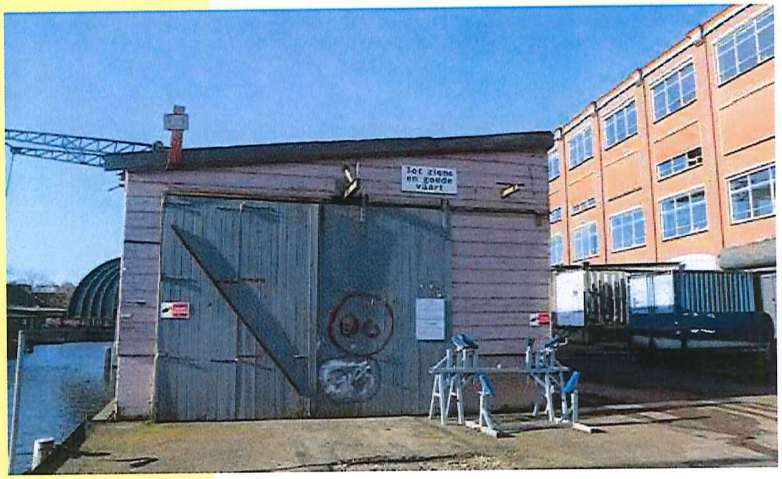
Vegetatie en planten
Het werfterrein is volledig verhard. Er zijn een aantal tredplanten aangetroffen. Tijdens het oriënterend onderzoek zijn binnen de planlocatie geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn binnen de planlocatie ook niet te verwachten.

Zoogdieren
Juridisch zwaarder beschermde soorten
Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocatie en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen
Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend - alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

De vier gebouwen aanwezig op de locatie zijn niet geschikt voor vleermuizen om zich in te vestigen. Alleen in het stenen gebouw, aan de linkerkant naast de ingang zijn

scheuren in de muur aangetroffen, maar het betreft een open gebouw, zonder schouw en met veel tocht, waardoor deze ongeschikt is voor vleermuizen.

Buiten de planlocatie zijn in de gevel van het naastliggende complex stootvoegen waargenomen, die qua grootte geschikt zijn voor vleermuizen om in te vliegen en zich te vestigen in het complex.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden
De locatie valt binnen de bebouwde kom van Amsterdam. De kans op een essentieel jachtgebied binnen de locatie is niet aanwezig, evenals potentiële vliegroutes.

Laag beschermde zoogdieren
Binnen de planlocatie is een kans op algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, zoals egels (*Eurinaceus europaeus*), spitsmuizen en muizen. De kans op aanwezigheid van de kleine marters is niet aanwezig door het ontbreken van voldoende geschikt habitat.

Vogels

Jaarrond beschermd nest
Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen de planlocatie. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. In de gebouwen zijn geen zichtbare openingen aangetroffen die kunnen dienen als invliegopeningen voor de huismus en de gierzwaluw om te nestelen in het wooncomplex. Tijdens het oriënterend onderzoek zijn geen sporen van de gierzwaluw of de huismus aangetroffen.

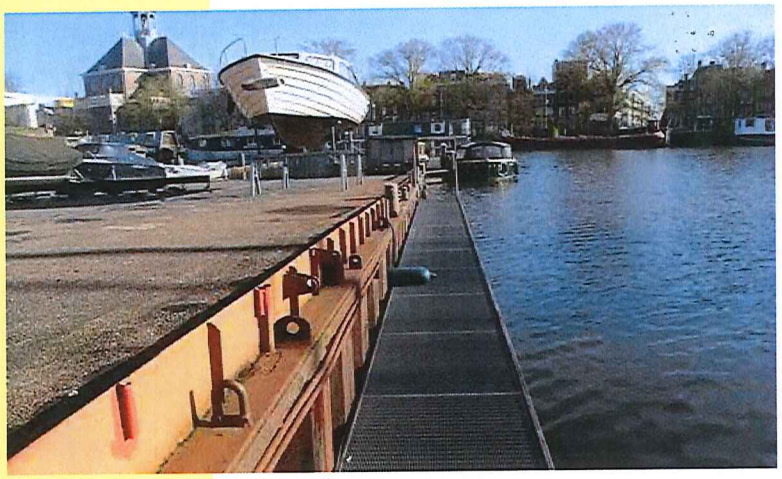
Algemene broedvogels
Gezien de omgeving is de kans op algemeen voorkomende broedvogels aanwezig. Op de platte dakken kunnen algemene broedvogels zich ophouden. Tijdens het oriënterend onderzoek zijn geen vogels waargenomen.

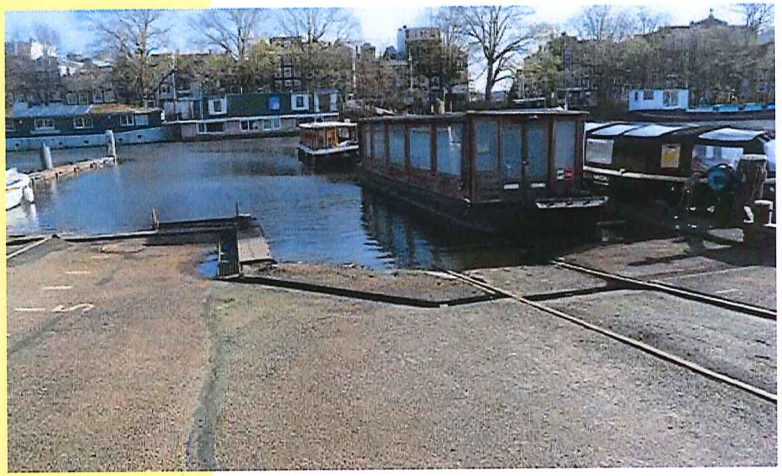
Herpetofauna en vissen

Het water rondom het werf is diep en er zijn geen waterplanten aangetroffen. Het is daardoor geen geschikt oppervlakte water voor watergebonden organismen . Binnen de planlocatie zijn daarom geen watergebonden organismen te verwachten. Ook beschermde vissoorten zijn niet te verwachten binnen de planlocatie.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde en bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen het perceel. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocatie voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocatie.

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000-gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming
De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de Rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën.

Beschermde soorten
Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 29 maart 2021 is gebleken dat de aanwezigheid van beschermde soorten zijn uit te sluiten.

Met de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van algemene broedvogels op de platte daken van de gebouwen. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden. Geadviseerd wordt om de werkzaamheden buiten de broedperiode te starten.

Er moet rekening worden gehouden met de potentiele aanwezigheid va vleermuizen in het naastgelegen gebouw. Het gebouw mag niet worden verlicht. De afstand tot het gebouw door de nieuwbouw is groot genoeg om ruimte te houden voor uitvliegende vleermuizen. Er is geen aanvullend onderzoek of een ontheffing nodig.

Zorgbeginsel
Binnen de gebieden is kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zichzelf de werkgebieden kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecoloog – in veiligheid te worden gebracht en buiten de werkgebieden te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten de werkterreinen intact te worden gelaten.

H04 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Eventueel noodzakelijke kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is het verstandig een ecoloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Met de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van algemene broedvogels op en in de directe omgeving van de planlocatie. Dit is mogelijk in de aanwezige bomen en struiken. Ook op de platte daken, aanwezige openingen in de panden en begroeiing is er mogelijkheid voor algemene broedvogels om te nestelen. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden.

In de nieuwe Omgevingswet zijn enkele wijzigingen opgenomen die zijn neerslag hebben op het ecologisch onderzoek. De belangrijkste wijziging is de doorlooptijd c.q. houdbaarheid van een rapport dat is gesteld op 2 jaar voor alle onderzoeken. Verder is de zorgplicht aangescherpt. Het zal zich nog moeten uitkristalliseren, maar het lijkt erop dat ook algemene soorten geïnventariseerd moeten worden (het simpel vaststellen dat ze niet zijn uit te sluiten is niet genoeg). Niet duidelijk is hoe intensief dat onderzoek moet zijn. Vooralsnog zullen we in een aanvullen onderzoek ook nadrukkelijk deze soorten benoemen.

Natura 2000
Het beschermde Natura 2000-gebied ligt op ruim 4 km van de planlocatie. De kans dat er een significante wijziging is in de emissie, is gezien de aard van de werkzaamheden aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is noodzakelijk. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland
De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op ruim 3,5 km van de planlocatie. Gelet op de afstand, aard en de omvang van het voornemen, wordt geen effect verwacht.

H05 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor de Hoogte Kadijk nr. 145b worden werkzaamheden voorbereid. Door een ecoloog is beoordeeld of er beschermde plant- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze schade ondervinden van werkzaamheden.

Beschermde soorten
De aanwezigheid van beschermde soorten kan op voorhand worden uitgesloten. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet nodig.

De mogelijke invliegopeningen van de gevel van het naastliggende gebouw, dienen tijdens de werkzaamheden vrij te blijven en de stootvoegen mogen niet worden verlicht.

Met de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van algemene broedvogels op de platte daken van de gebouwen. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden. Geadviseerd wordt om de werkzaamheden buiten de broedperiode te starten.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland
Het beschermde Natura 2000-gebied ligt op ruim 4 km van de planlocatie. De kans dat er een significante wijziging is in de emissie, is gezien de aard van de werkzaamheden aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is nodig. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen worden uitgesloten.

- BIJ12. (2017). Kennisdocument huismus.
- BIJ12. (2017). Kennisdocument gierzwaluw.
- BIJ12. (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis.
- Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill. (2012). Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Trition Natuur
- Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz. (2004). Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.

- waarneming.nl
- natura2000.nl
- maps.amsterdam.nl